MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Oli miten tahansa, tällä vaalikaudella liikkeet puolueiden ja katsomoiden välillä ovat muistuttaneet kansainvalellusta. **KESKUSTAN PUOLUESIHTEERI TIMO LAANINEN SUOMENMAASSA**

Suomen soita ei uhkaa mikään

Suomi on soiden suurvalta. Kaikkiaan Suomessa on soita lähes 10 miljoonaa hehtaaria, mikä on melkein kolmannes koko maapinta-alasta.

Suot ovat Suomelle tärkeä luonnonvara. Paitsi, että ne ovat ekologisen tasapainon kannalta keskeisiä luonnonelementtejä, ne ovat myös tärkeä osa uudistuvia luonnonvaroja. Suot kasvavat sekä turvetta että puuta.

Suomen soista on suojeltu tähän mennessä 1,2 miljoonaa hehtaaria. Määrä on valtava, mutta sekään ei kerro kaikkea. Kaikkiaan luonnontilaisia soita on Suomessa lähes puolet, yli 45 prosenttia.

Osa soista on ojitettu puuntuotannon tehostamiseksi. Suo-ojituksen tulokset ovat tunnetusti olleet vaihtelevia. Puuntuotanto on keskimäärin lisääntynyt, mutta epäonnistumisiakin on tapahtunut. Niinpä soita on ryhdytty myös ennallistamaan takaisin alkuperäiseen olotilaansa. Luonnontilaisten soiden määrä kasvaa.

Turvetuotannossa soista on vain 0,7 prosenttia. Suomen soiden energiasisältö on kuitenkin valtava, se on noin kaksi kolmannesta Norjan öljyvaroista. Turvetta tulisikin käyttää paljon nykyistä enemmän, koska se on kotimainen polttoaine ja paljon parempi vaihtoehto kuin kivihiili tai öljy.

Edellinen hallitus päätti laajentaa soidensuojelua lisäämällä nykyiseen 1,2 miljoonaan hehtaariin vielä 100 000 hehtaaria soita. Osa soidensuojelun lisäohjelmaan kaavailluista soista on yksityisiä, osa valtionmaita.

Uusi ympäristöministeri Sanni Grahn-Laasonen halusi vielä tutkia ohjelmaa ja otti valmisteluun aikalisän. Grahn-Laasonen kysyi – aiheellisesti – eikö soidensuojelua voitaisi tehdä ensisijaisesti vapaaehtoisin toimin. Suojeluohjelman ajatus kun oli, että yksityiset suot pakkolunastetaan valtiolle.

Edellisen ympäristöministerin Ville Niinistön mielestä vapaaehtoisuus ei soidensuojelussa toimi. Suorastaan runollisiin korkeuksiin ministeri nousi sanoessaan Helsingin Sanomissa, että ohjelman lykkääminen on ”totaalinen ympäristökatastrofi”.

Tiedossa ei ole, onko Ville Niinistö itse vieraillut usein suolla. Kommenteistaan päätellen ei ainakaan kovin usein.

Suomen soita ei todellisuudessa uhkaa mikään. Suot ovat olleet tuhansia vuosia siellä, missä ne ovat. Soiden ottaminen turvetuotantoonkin on aina vuosien mittainen, valvottu prosessi.

Soiden suojelun lisäämistä on syytä harkita rauhassa.

Jos soille halutaan suojelustatus, vapaaehtoisuus on tässäkin pakkoa parempi keino. Epäilemättä Grahn-Laasosen rakentava linja tuottaa paljon paremman tuloksen kuin Niinistön räyhäävä sanelupolitiikka.

Ympäristöministeri totesi (MT 5.12.), että maanomistajien suojeluhalukkuuteen on vaikuttanut myös kysymys metsästyksen asemasta. Metsästäjien edustajia ei ole aiemmin otettu mukaan valmisteluun, mikä sekin kertoo halusta rakentaa vastakkainasettelua.

Metsästyksen ja kalastuksen kieltäminen suojelualueilla ei ole järkevää. Suojeltu luonto päinvastoin tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet virkistyskäyttöön.

Grahn-Laasonen ilmoitti viime viikolla, että soidensuojelun lisäohjelman valmistelu yksityismailla jatkuu ja asiaa pohtiva toimikunta jatkaa työtään vuoden 2015 loppuun. Kompromissi oli järkevä.

Ministerin linjauksen mukaan nyt selvitetään maanomistajien käsityksiä suojelusta. On kummallista, että tätäkään ei ole tehty kunnolla aikaisemman valmistelun kuluessa.

Suojeluohjelma jaksotetaan ja sitä aletaan toteuttaa ensimmäisenä valtionmailla. Silloinkin on muistettava, että kaikkien yhteiselle Metsähallitukselle on suoritettava asianmukainen korvaus suojelusta.

Valtio on kiristänyt jatkuvasti Metsähallituksen tulostavoitteita tavalla, joka ei ole pitkällä tähtäyksellä kestävää. Jos Metsähallitus saa tuloksensa täyteen vain myymällä maitaan, ollaan metsässä pahemman kerran.

Turvetuotannossa soista on vain 0,7 prosenttia.

Arvovalta ansaittava

Puolueiden kannatustutkimusten mukaan pääministeripuolue kokoomuksella ei mene hyvin. Puolueen kannatus on esimerkiksi Taloustutkimuksen tekemien tutkimusten mukaan laskenut heinäkuun 21,8 prosentista joulukuuhun mennessä 17,3 prosenttiin.

Vaikka puolueiden kannatusluvut vaihtelevat vaalikauden aikana paljon, ovat viimeaikaiset muutokset poikkeuksellisen suuria. Mistä muutokset johtuvat?

Alexander Stubb valittiin kokoomuksen puheenjohtajaksi kesäkuussa ja parin viikon kuluttua myös pääministeriksi.

Tavallisesti uudella puheenjohtajalla ja pääministerillä on muutaman kuukauden pituinen ”kuherruskuukausi” äänestäjien kanssa. Huolimatta suuresta henkilökohtaisesta suosiosta, puoluejohtajana ja pääministerinä Stubb ei ainakaan tähän mennessä näytä onnistuneen.

Keskisuomalaisen teettämän kyselyn mukaan Stubb on romuttanut pääministerin arvovallan vajaa puoli vuotta kestäneen virkakautensa aikana. Tätä mieltä on 55 prosenttia kyselyyn vastanneista (Keskisuomalainen 6.12.).

Myös kokoomuslaisista kolmannes on sitä mieltä, että pääministerin arvovalta on Stubbin aikana laskenut.

Stubb on kieltämättä niin sanottu uuden ajan pääministeri, jonka käytös edeltäjiin verrattuna verrattuna on erilaista. Näyttää kuitenkin siltä, että selfiet, sortsit ja sandaalit eivät äänestäjien mielestä sovi pääministerin viranhoitoon.

Tasavallan korkeimmat virat ovat instituutioita, joiden haltijoilta edellytetään tietynlaista käytöstä. Virka ei yksin riitä tuomaan haltijalleen arvovaltaa, vaan se pitää edelleen omilla teoillaan ja käytöksellään ansaita.

VIERASYLIÖ

Hyvä tahdon ja sympatian toivotukset ruuhkautuvat vuoden vaihteessa

Joulukortti on englantilaista perua vuodelta 1843. Varhaisin Suomeen kirjekuoressa saapunut joulu- ja uudenvuoden kortti lienee 1850-luvulta, kun säätyläisperheet lähettivät joulutervehdyksiä läheisilleen.

Suomen vanhin virallinen joulupostikortti on vuodelta 1871. Joulukortteja on lähetetty Suomessa vuosittain yli 50 miljoonaa vuodesta 1995.

Mitä vuodenvaihdetervehdys merkitsee? Viestiä vapaan alkamisesta, vuotuispakkoa, kekripukin karnevaalin jatkoa joulupukin punaisissa, Jeesuslapsen syntymän alkusoittoa ”Enkeli taivaan lausui näin”?

Jokainen tulkitsee joulukortin kuvan ja tekstin omalla tavallaan. Niinpä minkä hyvänsä joulukortin voisi lähettää kenelle hyvänsä ystävälle: merkitys on yksilöllistä, lähettäjä ei tiedä vastaanottajan tulkinnasta.

Joulutervehdys on vastavuoroista do ut des -antamista. Sen aikaansaaminen kysyy aikaa, kärsivällisyyttä, rahaa.

Uudenvuoden tervehtelyssä kulkee hyvän tahdon unohdusposti. Loppiaisena lähetetty toivottelumeili saattaa pelastaa vielä unohtajan kasvot. Eräät päätyvät kortittomaan jouluun, toiset tukemaan hyväntekeväisyyttä.

Luovuutta vaatii joulukortin idea! Omaperäisyys on valttia. Tyytyäkö alekorttiin? Jos alekortin lähettäisi kuoressa, näyttäisi hienommalta. Viime vuonna tusinassa kortissa käytettiin samaa ideaa.

Kaksipuoleinen on statuksen huippu firman, sikariportaan tapaan. Se auttaa myös pitämään hajurakoa kortin saajaan!

Albumiin vai roskikseen?

Itse tehty kortti! Millainen tänä vuonna? Lähes jokainen askartele-leikkaa-liimaa-idea on käytetty.

Ettei kävisi kuten muutamassa menneen joulun itsetehdyssä: kulta- ja hopearäpellys oli jauhona kirjekuoren pohjalla. Kortin alakulmaa koristi: ”Jouluterveisin Arvaa kuka?” Hyvä idea. Arvaamatta vieläkin.

Anonyymin ujon kortti-idea on kirjoittaa korttiin vain etunimensä. Tarvittaisiin grafologi tunnistamaan liisat ja matit; tuhraantunut postileima kätkee lähetyspaikankin.

Kuningasidea on kuvauttaa lapset tonttuasussa kynttilän valossa tai jauhonaamoina pipareja leipomassa ja kirjoittaa tussilla kunkin etunimi kuvaan. Turha rasittaa saajaa lähettäjän sukunimellä.

Suomalaiset vanhemmat eivät helposti kuvauta itseään joulutervehdykseen. Arvailuksi jää, keiden lapsia mikäkin kuva minäkin vuonna esittää. Tämmöistä on, kun suku on suuri.

Suomen vanhin virallinen joulupostikortti on vuodelta 1871.

Avioperheessäni päätimme albumoida joulunpunaiset tonttulapsivalokuvat. Ideasta piti kuitenkin luopua, sillä kirjahyllyt täyttyivät identtisten punapalleroiden kuvakansioista perhekuvien kustannuksella. Jälkeläistensä kuvauttaminen vuoden suurimpana juhla-aikana on arvokas perhemuisto.

Kansainvälinen ja ajan hermolla

Kansainvälinen, globaali – tärkeämpää kuin koskaan EU:n kipuillessa talouskriisissä, Suomen kärvistellessä Kreikan talouslaman tasolla.

Monikielistä tervehdystä ei pidä unohtaa. Head Uut Aastat! Kellemes karácsonyi ünnepeket! Frohe Weihnachten und ein Glückliches Neues Jahr! Merry Christmas and a Happy New Year! Joyeux Noël et bonne année! Boas Festas e Feliz Ano Novo! Iyi Noveller ve Mutlu Yeni Yillar!

Kun vuodenvaihteen korttipaniikki iskee, alkaa toivottelumania ilman ideaa. Silmät kiinni, korttipinosta ensimmäinen käteen osuva, osoiteluettelosta seuraavan tiedot korttiin. Ja kynä sauhuamaan.

Kansanuskon näkökulmasta tervehtelyn merkitys on siinä, ettei toivoteta ainakaan pahaa joulua eikä onnetonta uutta vuotta. Jos pahantahtoistenkin tervehdysten, naapurikateuden, kaunan, vihan ja mustasukkaisuuden ilmaiseminen tai epäonnen ja sairauden toivottelu olisi kulttuuritapamme, kuten kansanuskomme loitsuissa, valtion postilaitoksen selkä taittuisi.

Säännelty hyvä tahto

Hyvä tahto ja sympatia ruuhkauttaa Suomen taas vuoden vaihteessa. Koko Suomi lähettää myötämieltä yhtä aikaa, kerralla, koko vuoden kaikkiin vaiheisiin. Toivoisipa myös erilaisille kansalaisilleen ja globaalisti.

Hyvää tahtoa voisi tosin säännellä eri vuodenaikoihin.

Toivotuksia hiihtolomalle perheen talviurheilun onnesi. Vapuksi, jottei sima nousisi hattuun liikaa – juhannuksesta puhumattakaan: ”Juhli, älä nuku mutta älä sentään huku. Rentoa kokkoa!”

Vuosiloman lopettajaiskortti lievittäisi kirvelevää mielialaa, kun aurinko paistaa ensimmäisenä työpäivänä kuukauden sadeloman jälkeen.

Pääsiäinen helpottuisi, jos voisi lukea kortteja yhtä paljon kuin jouluna. Onhan Suomi kiinni kirkkoja lukuun ottamatta pääsiäisenä kuten heinäkuussa, joulunakin.

Vuodenvaihdetervehdykset voisi kiinnittää kodin seiniin tauluiksi. Kun korttien onni tulee vuoden mittaan käytetyksi, kuluu loppuun, ne heitetään pois, kunnes saadaan uudet tilalle.

Onnen määrä on vakio: sitä voidaan enentää, vähentää, varastaa, tuhlata, kuluttaa, ajatteli lajimme varhaiskantainen eläin, jonka ajattelumallit eivät ole 2010-luvun oliostakaan kaukana.

Vai miksi me joulutervehdyksiä ja toivotuksia oikein lähettelemme?

PÄIVIKKI ANTOLA

Kirjoittaja on Jyväskylän yliopiston etnologian emeritaprofessori, Turun yliopiston vertailevan uskontotieteen, Tampereen yliopiston kansanperinteen ja viestinnän antropologian dosentti, tietokirjailija.

PÄIVÄN KUVA

HANNU NEVALAINEN

Tulee se joulu majavillekin

Nämä veijarit kuvattiin vastikään joulutouhuissaan Lahden lähistöllä. Taitaa olla kaksikolla tankkaus meneillään.
Kuvan ottanut **Hannu Nevalainen** on seurannut majavia jo pitkään ja koonnut niistä jopa muutaman valokuvanäyttelyn.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: LIISA YLI-KETOLA

Lepo vaan, maakuntateatterit!

Syksyiseksi teatteritapaukseksi julistetaan etelän mediassa vuodesta toiseen jonkun helsinkiläisen teatterin esitys. Niin tänäkin vuonna. Sivukaupalla ennakkojulkisuutta ja kohteliaan hymistelevät arvioinnit sai Kansallisteatterin Maaseudun tulevaisuus -näytelmä.

Mutta mitä ihmettä: kerrankin kun Itä-Suomen perukoilta lähden isolle kirkolle teatteria katsomaan, niin siellähän näytellään sitä samaa kakkaa, jota jo 1980-luvulla opiskelijaradikaalit esittelivät yleisöään hämmentäen.

Haloo, Helsinki! Siitä on 30 vuotta.

Peppu paljaana näyttämön laidasta toiseen raahustaminen ei enää jaksa hätkähdyttää. Verhon takana naimistakin uskalletaan tehdä jo jokaisessa kesäteatterissa. Eri juttu sitten on, halutaanko.

Toki teattereiden pitää riskejä ottaa mutta myös kantaa vastuunsa. Kun kymmenen minuutin sisällöstä venytetään kolmen tunnin esitys, se on resurssien tuhlaamista.

Näin sanon maakuntateatterien taloudellista ahdinkoa seuranneena ja niiden tekemää pitkäjänteistä ja valtavasti uudistunutta työtä kunnioittaen.

Säälittävää on, jos teatterissa parasta alkavat olla lavastus ja puvustus. Tältä tuntui, kun valtakunnan ykkösteatterissa totaalisen pitkästyneenä istuin.

Suosittelen lämpimästi vaihtamaan Kansallisteatteriin suunnitellun teatteri-illan matkaksi Joensuuhun.

liisa.yli-ketola@maaseuduntulevaisuus.fi

Vertailun vuoksi menin kotikaupunkini Joensuun kaupunginteatterin suuren näyttämön ensi-iltaan keskiviikkona. Ilman ennakkokohua ja -odotuksia, tietenkin, istahdin katsomaan lahtelaisen ammattiteatterin Vanhan Jukon nuoren taiteellisen johtajan Jussi Sorjasen käsikirjoittamaa ja ohjaamaa Working Class Hero -näytelmää.

Mutta mitä ihmettä: valtavalla sykkeellä, hetkeäkään venyttämättä eteeni vyörytetään ei ainoastaan Suomen vaan koko ihmiskunnan tätä päivää ja tulevaisuutta. Esityshän on mahtava, näin väliajalla supisevat muutkin.

Taitavasti Sorjanen nivoo yhteen ihmiskauppaa, lapsityövoimaa, ikääntymistä, alkoholismia, alistamista, työelämää eri tasoillaan.

Sympaattisen kassanhoitajan hän yhdistää hienosti globaalitalouteen ja muistuttaa, ettei maaseudun ihmisen tulevaisuus todellakaan ole yhtään sen kummempaa kuin kaupunkilaisen: riistämme toisiamme ja luontoamme hengiltä.

Innostuneena poistun parituntisen esityksen jälkeen talviseen iltaan. Pää tuulettui ja uusia ajatuksia virtasi mieleeni. Sain nauraa, nähdä upeata tämän päivän teatteria, tanssia, laulua, sarjakuvamaisuutta, yllätyksiä, sketsihahmoja – ja sitä kuinka näennäinen kauneus muuttuu silmieni edessä äärimmäiseksi rumuudeksi.

Sain olla kasvokkain oman kaksinaismoralismini kanssa. Historiaa vedettiin hienoina viitteinä näyttämölle. Mitään ei pureskeltu valmiiksi, eikä varsinkaan, Luojan kiitos, jankutettu.

Uskallan väittää, että Joensuun kaupunginteatterin ja Vanhan Jukon ainutlaatuinen yhteistyöprojekti rikkoo triplasti enemmän tabuja kuin Leea Klemolan kalliisti toteutettu ”teatteritapaus”.

Mikäli teatterin tulevaisuus kiinnostaa, suosittelen lämpimästi vaihtamaan Kansallisteatteriin suunnitellun teatteri-illan kenties hieman pidemmäksi matkaksi Joensuuhun. Suunnaksi kannattaa ottaa kahden uuden sillan kävelylenkin lisäksi kaupunginteatteri ja Working Class Hero.

Muutaman painavan kirosanan kestätte kyllä, koska tällä kertaa niillä on paikkansa: Pitäkää, v, hyvinvointivaltionne!

LEHTIKATSAUS

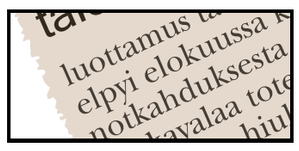

Mellakoinnille ei ymmärrystä

Keski-Uusimaalla ei riitä ymmärrystä itsenäisyyspäivänä Helsingissä mellakoineille.

”Hyvinvoivassa Suomessa on paljon tehtävää, mutta ilkivaltaisella hulinoinnilla ei voiteta mitään.”

”Itsenäisyyspäivän mellakoinnille ei löydy yleistä ymmärrystä eikä hyväksyntää. Poliisi on arvioinut Helsingin tuhojen nousevan arvioilta vähintään 100 000 euroon. Tällekin rahalle olisi varmasti ollut muuta käyttöä.

Yhteisen omaisuuden tuhoaminen ei ole rakentava viesti – eikä varmaan sellaiseksi oltu tarkoitettukaan. Paha olo voi purkaantua voimatekoina, mutta arvatenkin joukossa oli nyt niitäkin, jotka käyttivät tilaisuutta hyväkseen. Hyväkin asia jää silloin jalkoihin.”

Yhteistyötä selvitettävä

Suomen ja Ruotsin välinen puolustusyhteistyö on **Turun Sanomien** mukaan selvittämisen arvoinen.

”Suomessa vannotaan tiukasti pohjoismaisen puolustusyhteistyön nimeen. Sillä on kannatusta poliittisen kentän laidasta laitaan.”

”Rakenteista ja harjoituksista huolimatta pääpaino on ollut paperityössä.

Itsenäisyyspäivänä puolustusministeri Carl Haglund (r) otti puheeksi Ruotsin ja Suomen yhteiset meri- ja ilmavoimat. Haglund selvittäisi puolustusliiton mahdollisuutta seuraavassa hallitusohjelmassa.”

”Meri- ja ilmavoimien kalusto on kallista. Suomessa suuret hankinnat ovat ajankohtaisia: merivoimissa tämän vuosikymmenen lopulla, ilmavoimissa ensi vuosikymmenellä. Yhteisessä organisaatiossa yhteiset hankinnat vaikuttaisivat luontevilta. Ainakaan ruotsalaisella lentokoneteollisuudella ei olisi mitään tällaista ajattelua vastaan.

Yhteistyön syventämisen on täytettävä pari ehtoa. Suomen omista resursseista on pidettävä huoli tavalla, joka käy ilmi parlamentaarisen selvitysryhmän raportista. Yhteistyö ei ole Naton korvike eikä este sille, jos jompi kumpi tai molemmat haluavat Naton jäseneksi.”

Neuvoista ei nyt ole pulaa

Päättäjille on ollut **Pohjalaisen** mukaan viime päivinä tarjolla ilma sakeanaan hyviä talousneuvoja.

”Niitä ovat antaneet muun muassa yrittäjä-kansanedustaja Eero Lehti sekä EK:n puheenjohtajana aloittava Matti Alahuhta. Kun neuvot kootaan yhteen ja maustetaan USA:n suurlähettilään Bruce Oreckin evästyksillä, paketti on valmis. Sen jälkeen on vain kyse siitä, millaisten päätösten taakse saadaan riittävän suuri enemmistö eli mitkä asiat ovat poliittisesti realistisia toteuttaa.

Ongelma on juuri se, että vaikeudet ja tarvittavat toimet tiedetään ja tunnetaan, kunhan vain vastuulliset kykenisivät laittamaan ne toimeen.”